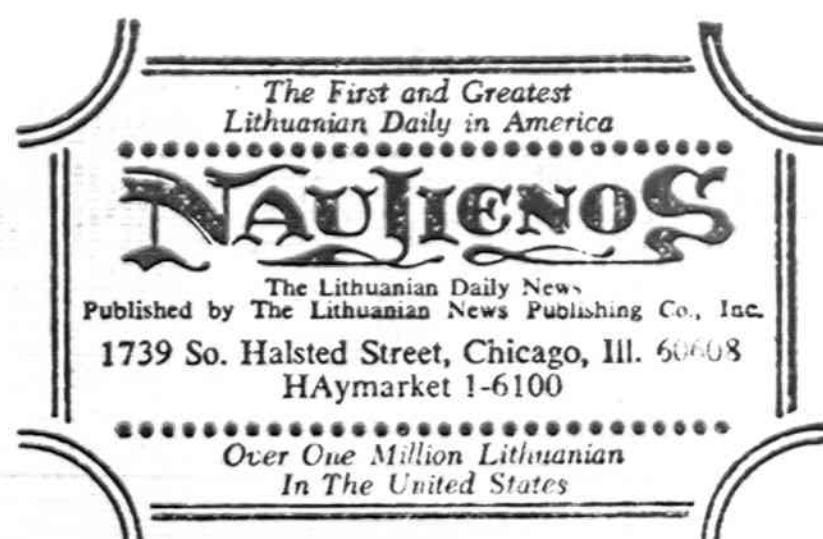

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXV

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, January 23, 1979

Nr. 18

IRANO KARIAI GALI PERIMTI VYRIAUSYBĘ

IZRAELIS IŠPĖJO SADATĄ APIE KUOŠIAMĄ PASIKĖSINIMĄ

IRANO ŠACHAS IŠ EGIPTO ATSKRIDO Į MAROKĄ, KUR PLANUOJA PRALEISTI PORĄ DIENŲ

NEW YORK, N. Y. — Dabar paašėjo, kad Izraelio žvalgyba laiku išpėjo Egipto prezidentą Anwar Sadatą apie palestiniečių ruošiamą pasikėsinimą prieš prezidentą Sadatą paskutinio jo vizito metu. Izraelio žvalgyba jau nuo 1977 metų atidžiau pradėjo sekti Libijos prezidento Muhamat įvairius veiklos planus. Izraelio žvalgyba sustiprino savo veiklą po susikirtimų Libijos ir Egipto karo įėjimo prie pasienio. Dabar paašėjo, kad Izraelio žvalgyba vis dėlto yra geriau informuota apie pulk. Muhamat veiksmus ir planus, negu egiptiečiai ir amerikiečiai.

Palestiniečiai norėjo nužudyti Sadatą

Izraelio žvalgyba nustatė, kad palestiniečiai, Libijos žvalgybos padedami, New Yorke rengėsi nužudyti prezidentą Sadatą, kaip pikčiausią arabų priešiną. Palestiniečiai buvo pasiruošę pulti Sadatą New Yorke, Egipto ir Amerikos sargai sekė New Yorke esančius įtariamus palestiniečius, bet tikrovėje pasikėsinimui vadovavo Libijos žvalgybos agentai. Pats Beginas, tuo metu būdamas New Yorke, patarė izraelitams informuoti Egipto prezidentą apie ruošiamą pasikėsinimą. Sadatas pasirinko kitą kelią namo, išvengdamas Libijos ir palestiniečių tercijų. Tikrai dabar pasakojama, kad juoda darba turėjo atlikti palestiniečiai, o vadovavo Libijos žvalgyba.

Irano šachas išskrido į Maroką

ASVANAS, Egiptas. — Irano šachas Reza Pahlevi, su žmona praleidęs vieną savaitę Egipte, pirmadienio rytą išskrido į Maroką, kad galėtų išsikelti su Maroko karaliu ir informuoti jį apie mulos Chomeini ir kitų jo bendradarbių išdavystę Iranui. Šachas rengiasi praleisti kelias dienas Maroke, o vėliau planuoja išskristi į Ameriką. Pasakojama, kad jis apsisito Palm Springs miestelyje. Pirmusia jis pasimatys su prezidentu Carteriu, o vėliau nvyks pas savo šeimos narius. Kaip ilgai jis bus Amerikoje tuo tarpu niekas nepasakojė. Tvirtinama, kad Palm Springs policija rūpinsis šacho ir jo šeimos saugumu.

KALENDORELIS

Sausio 23: Emerencija, Raimundo Isp., Rytinė, Garbenė, Žiemis, Gailys.

Saulė teka — 7:12; leidžiasi — 4:39.

Šaltas, snigas.

Žiemos šaltis gali smarkiai spausti, užšalusio ežero vėjas dar smarkiau pūsti, jiedu nepajėgia gerai apsišarvavusio meškeriojo atitraukti nuo aketės ir meškerės.

NUSIFOTOGRAFAVO SU ROSALYN SAUGUMO POLICIJA TIRIA, KAIP GRACY

SNIEGO KASIMAS BRANGIAI KAINUOJA NE TIK CHICAGAI, BET IR KITIEMS MIESTAMS

WASHINGTON, D. C. — Federaliniai Biuro agentai pakviesti į berniukais. Baltieji Rūmai ne-Baltuosius Rūmus, kad nustatytų, kokių būdu ponis prezidentas nusifotografavo su kontroliu John Gacy ir kaip jos fotografija buvo išsiuntinėta spaudoje. Pasirodė, kad ponis prezidentas savo laiku priėmė siūlymus iš didelių būrių lankytojų Baltuosius Rūmus, ir jos fotografija buvo išsiuntinėta ne tik lankytojams, bet ir spaudai. John Gacy, kaip žinoma, suimtas ir laikomas kalėjime be užstato. Jis kaltinamas jaunu berniukų nužudymu. 21 laivai buvo rasti jo namų kieme.

Rasta fotografija

Matyti, kad vietos politikai nušėžė John Gacy, kad galėtų paskirti aukotojus rinkiminei kampanijai. Tuo metu, kai fotografija buvo traukta, niekas dar nežinojo apie kriminalinius

mažesni automobiliai negali pravažiuoti. Mėras gavo pagalbą iš kitų miesto ir kaimo valdymų, bet jų neišėję gatvės pravažiuoti. Už vieną darbo valandą Chicago privalo sniegui išvalyti 120000 kvadratinės pėdos plotą. Sniego valytojai mokėti po \$57.00. Jie privalo turėti savo priemones sniegui šalinimui, sunkvežimius, jį valančius, garo linijai ir darbininkai apmokėti. Sniego valytojai sandomi 12 darbo valandų. Sniego valytojai su savo mašina gauna po 600 dolerių į dieną, bet jis turi dirbti jam nurodytoje vietoje.

Marcinkus lydės popiežių į Meksiką

VATIKANAS, Italija. — Nusitarta, kad cicerietis vyskupas Marcinkus lydės naują popiežių į Meksiką. Jis bus popiežiaus Jono Pauliaus asmens sargas. Meksikoje Romos katalikų dvasiškiams draudžiama neįiti kunigo drabužius. Visi Meksiką važiuojantieji dvasiškieji privalo dėvėti civilinę eilutę. Dabartiniam popiežiui Meksikos vyriausybė padarė išimtį, bet visi jo nalydovai privalo prisilaikyti Meksikos įstatymų.

Manoma, kad popiežius Jonas Paulius II patars Meksikos turtiesiems sluoksniams sudaryti geresnes gyvenimo sąlygas neturtingiesiems, kad jie nebūtų stumiami į mašininkų rankas.

Daniel Flood advokatas ir jis pats įrodinėjo teismui, kad jis niekad negavęs jokių kyšių iš savo tarnautojo, apskundusio jį kongreso komitetui ir prokuratūrai.

Amerikos diplomatai nepataria Carteriui nesusiršti su taip vadinamomis "trečiojo pasaulio valstybėmis" ir nedaryti joms didesnių paskolų, nes jos pinigų visvien negrąžins. Paskolų prašo Tito, Vengrija, Lenkija ir kelios Pietų Azijos valstybės.

BACHTIARAS PAREISKĖ, KAD CHOMEINI NEPRIVERS JO ATSISTATYDINTI

MULA CHOMEINI TRAUKIA SAVO ŠALININKUS Į SOSTINĘ, SKELBIA KOVĄ PRIEŠ DABARTINĘ VYRIAUSYBĘ

TEHERANAS, Iranas. — Irano premjeras Bachtiaras pareiskė, kad nei jis, nei jo vyriausybė, Chomeini šalininkų spaudžiamas, nesirengia atsistatydinti. Chomeini šalininkams ir komunistams buvo leista demonstruoti Teherane gatvėmis tik su sąlyga, kad jie maršuos nurodytomis vietomis ir nedarys žalos sostinės gyventojams bei sostinės turtams. Jeigu demonstrantai daugys langus, naktimis sūkaus, degins automobilius, tai policijai iškyla pavartoti jėgą tvarkai palaikyti. Jeigu policija nepajėgs tai padaryti, keli kariuomenės tankai ir šarvuotieji sostinės gatves išvalys.

Premjeras Bachtiaras supranta, kad jo vyriausybė daromas didelis spaudimas. Mula Chomeini traukia savo šalininkus į sostinę, kad galėtų paveikti valdžios sluoksnius ir nuversti Bachtiaro vyriausybę. Pats Bachtiaras yra pasiryžęs pastoti keliai saugaliautojams, bet jis nenori varioti ginklų ir mulos Chomeini provokuojamo kraujo praliejimo. Bet jeigu į sostinę traukiamos šijū minios pradės saugaliauti, tai vyriausybė yra pasiryžusi pavartoti pačias griežiausias priemones.

Aukštoji Irano karo vasovybė nesikiša į konfliktą. Irano karo vadai nutarė, kad mulos Chomeini vadovaujama fanatiškų tikybinių grupė neatstovauja Irano gyventojų daugumos. Ji net nesudaro mohamedonų daugumos. Irano kariai nenori toliu eiti, kad kraštui savo valią galėtų primesti netolerantiška tikybinių grupė. Iranui ginti reikalingi visų tikybinių atstovai. Jeigu viena tikybinių sektų paimitų krašto vadovybę, tai tada galėtų prasidėti kovos tarp skirtingų Korano aiškintojų ir galėtų pasinaudoti įvairūs ušienio agentai, bandantieji paversti visą iranietį tautą.

Karo vadovybė labai smarkiai paveikė pirmą kartą sostinės demonstracijoje pasirodę Irano komunistai. Vyriausybė žinojo, kad Irane veikė nedidelė komunistų grupelė, bet ji niekad nepasirodė jokioje rimtame darbe. Praeitą sekmadienį keli šimtai komunistų maršavo kartu su Chomeini šalininkais. Komunistai neturėjo ginklų, bet jie buvo susitęti į glaudžias vovras ir pramarsavo pirmą kartą, nešini Irano komunistų vėliavą. Vyriausybė leido demonstruoti keliomis sostinės gatvėmis tik tai Chomeini šalininkams, tuo tarpu Irano komunistai pirmą kartą maršavo pagal Chomeini vadybą nurodymus. Irano žvalgyba turėjo žinių, kad komunistai įvairiomis priemonėmis remia Chomeini protestų kampaniją, o kelių šimtų komunistų pramarsavimas Teherano gatvė-

Izraelio ministeriai nesusitaria

JARUZALĖ, Izraelis. — Sekmadienį iki vidurnakčio posėdžiavo Izraelio ministerių kabinetas, svarstydamas naujus pasiryšus Izraelio ir Egipto taikos sutarčiai pasirašyti. Pirmon eilės Izraelitai svarstė paskutinius JAV pasiūlymus sutarčiai baigti. Prieš porą savaitų Izraelio kabinetas atmetė Egipto pasiūlymus, bet šį kartą Izraelitai tapo sukalbamesni, kai naujas Irano kabinetas pranešė, apie atsakymą pardavinėti gazoliną Izraeliui. Tvirtinama, kad Izraelis priėmė visus pasiūlymus, bet porą atmetė.

Izraelio ministeriams atrodo, kad Egiptas gali padaryti kelias nuolaidas. Sekmadienio naktį Izraelis pranešė Egiptui savo nutarimus, bet spaudos atstovams nepasakė.

Kambodijoje eina kruvinos kovos

BANGKOKAS, Tailandas. — Praeitais savaitės pabaigoje Vietnamo karo jėgos paskelbė, kad jų kariuomenės daliniai okupavo visa Kambodiją ir karo veiksmams baigti, nes Vietnamo kariai pasiekė visą Tailando sieną.

Dabar aiškėja, kad pirmadienį keliose Kambodijos vietose įvyko kruvinai mūšiai su tankistais ir šarvuotais sunkvežimiais. Gerai ginkluoti Kambodijos kariai ir partizanai sudėgino kelis tankus ir užtroškino tankuose buvusius Vietnamo karius. Paskelbus pavojaus trimta, Vietnamo kariai skubėjo į savo vietas, bet kulkosvaidžiais jie buvo išskinti.

Kambodijos kariai naudoja kitus kovos metodus. Jie naikina įsiveržusį priešą, kai jis neįlaukia užpuolimo ir nepasiruošęs atremti puolimo. Vietnamas turėtų daugiau divizijų Kambodijoje.

Jeigu mula Chomeini nepristabdys savo kampanijos, tai Irano karo vadai gali bet kurį dieną perimti krašto valdymą ir paskelbti griežtas taisykles, tarsi kai įvesti ir darbai pradėti.

Mula Chomeini demonstracijoje parodė, kad komunistai bendradarbiauja su Chomeini tikybinių grupė. Šis faktas priverčia karius apsvaistyti savo nesikišimo į vidaus reikalus nutarimą. Kariai negali leisti svetimos valstybės agentams kisti į Irano vidaus reikalus.

Kai Lucy Johnsonaitė pamilo John Nugentą, tai visur buvo skelbiamos abiejų fotografijos, bet kai reikia paskelbti meilės pabaigą, tai pranešimą padarė motina, buvusi prezidentienė.

AR ASTRONOMIJA PRAKTIŠKAS MOKSLAS?

(Tęsinys)

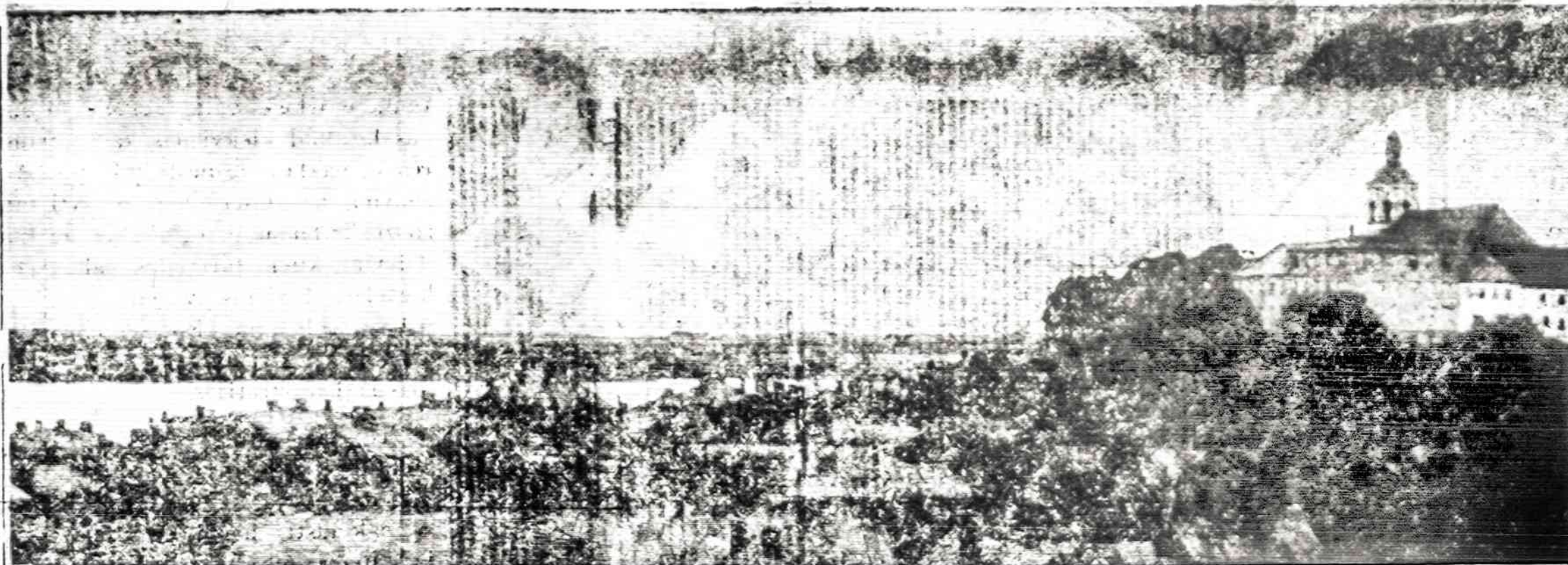
Kiekvienas turi suprasti, kad visus gamtos procesus, pradedant elementariomis medžiagos dalelėmis ir baigiant tolimomis galaktikomis, tvarko fizikos dėsniai. Tik astronomija, remdamasi kitų mokslų pasiekimais, gali duoti atsakymą — kada ir kaip susidarė mūsų sistema Visata, kaip ji vystėsi milijardais metų slenkant, kaip atsirado galaktikos, žvaigždės, planetos ir cheminiai elementai. Šiuo metu visų dangaus kūnų susidarymo ir vystymosi teorija pasiekė nuostabių laimėjimų ir jau gali paaiškinti visą įvykių eigą nuo supertankios medžiagos gniužulo sprogo prieš 10-12 milijardų metų iki mūsų laikais matomo vaizdo. Skaičiavimo mašinos pateikia numatytą vaizdą, kaip susidaro ir vystosi galaktikos, žvaigždės ir kiti dangaus kūnai.

Antra vertus, astronomija savo nuostabiais atradimais skatina fizikos, chemijos, biologijos ir kitų mokslų vystymąsi. Fizikai savo laboratorijose sugeba gauti 10^6 atmosferų slėgį, 40 g cm^{-3} tankius, 10^{10} atomų cm^{-3} praretėjimus, 10^6 K temperatūras. Visi šie skaičiai „blanksta“ prieš kosminius. Baltųjų nykštukių gelmėse aptinkami 10^{16} atmosferų slėgiai, supernovų sproginų metu pasiekiamos 10^{10} K temperatūros, neutroninėse žvaigždėse yra 10^{14} g cm^{-3} tankiai, tarpžvaigždinėje erdvėje — 1 atomo cm^{-3} praretėjimai. Tokiomis sąlygomis cheminiai elementai elgiasi taip neįprastai, kad fizikai ne kartą išvis nesugebėjo atpažinti cheminių elementų spektro linijų, kurias atrado astronomai. Ir dabar dar žvaigždžių ir ūkų spektruose

matoma daugybė iki šiol neidentifikuotų linijų. Baltosiose nykštukėse fizikai pirmą kartą susidūrė su medžiaga, susidedančia iš plikų atomų branduolių. Pulsaruose astronomai pirmą kartą aptiko tokius milžiniškus slėgius, kai elektronai yra išprauti ir protonai ir visa medžiaga susideda vien iš neutronų. Nagrinėjamas hiperoninių žvaigždžių klausimas. Jų medžiaga turi susidėti iš dar sunkesnių už neutronus dalelių. Pagaliau juodosios skylės teko susidurti iš tiesų su nuostabia medžiaga, kurios fizinio būvio dar niekas nepaaiškino.

Juodosios skylės turi tokią stiprią trauką, kad iš jos negali ištrūkti net šviesa. O kokie fiziniai procesai vyksta kvazaruose, kurie kas sekunde skleidžia fantastinio dydžio — 10^{46} ergų — energiją. Tokių nuostabių dangaus kūnų nagrinėjimas teikia fizikai ir matematikai medžiagos naujoms teorijoms ir atradimams.

Reliatyvumo teorija gimė, glaudžiai bendradarbiaujant teorinei fizikai ir stebimajai astronomijai. Astronomai patikrino bendrosios relatyvumo teorijos išvadą apie traukos lauko poveikį šviesos spinduliui. Astronomams priimančios galaktikos ir kvazarai, kurie tilsta nuo mūsų artimų šviesai greičiu ir todėl įgalina aptikti stiprius relatyvumo teorijos numatomus efektus. Tik glaudžiai bendradarbiaudami su astronomais, fizikai galės sukurti universalią megą, ir mikropasaulyje. Astronomai stebi vieną kitą stumiančias galaktikas, o tai gali reikšti, kad atrastas antigravitacijos reiškinys. Šio reiškinio pritaikymas atvertų neribotus energijos šaltinius žmonijai.

Telsių miestas fotografuotas Lietuvos Nepriklausomybės metais

Antimedžiagos egzistavimas kosminiuose spinduliuose — įrodyta problema. Dabar įdomia bėda, kaip aptikti istisas antižvaigždes ir antiagalaktikas.

Astronomų ir biologų apskaičiavimai mūsų Galaktikoje turėtų būti apie milijoną planetų, kuriose gyvena protingos būtybės. Milijonas civilizacijų, kurių dauguma yra pralenkusios mūsų tikslais, milijonai, o gal ir milijardais metų. Mūsų seneliai nei įsivaizdavo, kad po 100 m. važinės automobiliai, skraidys lėktuvai ir raketos, veiks radijo ir televizijos stotys, atominės elektrinės. Kad žmonės bus apjankę Mėnulį. Lygiai taip pat mes tik miglotai galime įsivaizduoti mokslo ir technikos lygį 2077 metais. O kas bus dar po kelių simčių, per tūkstančio metų? Kokios nys! Kokio lygio bus pasiekta šios tarpplanetinės ir tarpžvaigždinės kelionės! Kokia energija varys ju kosminius laivus! Viso to neįmanoma numatyti, tačiau aišku, kad mokslas ir technika nuolatės progresuos, paremdami fantastines aukštumas.

Įsivaizduokime, kad mes, XX amžiaus žmonės, užmezgame ryšį su XXX amžiaus gyventojais. Kiek naudingos informacijos duotų mums šis kontaktas? Jis leistų mums persiolti daugelį vystymosi pakopų, iš karto pereiti prie naujų energijos šaltinių, ko mes pirmiausia klaustume XXX amžiaus piliečių. Kaip apvaldyti termobranduolinę reakciją? Kaip kovoti su aplinkos užteršimu? Kaip įsivaizduoti, kas nepasiekiamas? Kaip ilgai žali mirti?

Kaip išmokyti telepatijos, ir kitų naujų informacijos perdavimo per atstumą būdų? Kaip pasigaminti antižvaigždes, rengimus? Kaip pralenkti šviesos greitį? Ir dar daug daug dalykų. Daugelio alskamų mes nesuprastume ir prašyme patarimų „populiarai“.

O dabar įsivaizduokime, kad vieną gražią dieną mums iš tikrųjų atsiveria durys į tokios informacijos srautą — mes aptinkame kanalą, kuriuo transliuojama informacija įvairūs išsivystymo lygio civilizacijoms labiau išsivystę jų biolai. Visiems mūsų klausimams iš anksto paruošti atsakymai! — tik spėk semti ir panaudoti šią informaciją iš tūkstančių metų ateities. Žmonijai atsivertų neįsakytos progresą galimybes.

Tai gi ne vien iš smalsumo astronomai kreipia į dangų radijo antenas. Didžiosios ir labiausiai išsivysčiusios pasaulio valstybės skiria labai daug lėšų egzocivilizacijų paieškoms, nepaisydamos, kad tai nepaprastai sunki problema. TSRS, JAV, Anglijoje, Australijoje, VFR, Olandijoje reguliariai „klausomasi“ kosmoso didžiausiais pasaulio paraboliniams radioteleskopais, kurių skersmuo dabar jau siekia 300 metrų. Statomi dar didesni prietaisai. 1981 m. JAV Naujosios Meksikos dykumoje bus baigtas statyti didžiulis radioteleskopas, susidedantis iš 27 parabolinių antenų, išdėstytų 10 km skersmens teritorijoje. Kiekvieno paraboloido skersmuo — 25 m. Parengtas dar didesnis radioteleskopas, vadinamo „Kiklopu“, projektas. Jį sudarys 1600 parabolinių antenų, kurių kiekviena bus 100

MAŽOSIOS LIETUVOS AKTAS

1918 m. rudenį jau buvo aišku, kad vokiečių frontas greitai sugrius. Net ir pačioje Vokietijoje pradėjo žygiuoti žmonių minios, reikalaujamos baigti betikslio karo žudynes. Trumet sukruto ir M. Lietuvos lietuviai, keldami išsilaikymo mintį iš vokiečių vergijos. Pirmieji tuo reikaliu pasitarimai vyko Tilžėje 1918 m. lapkričio mėn. pirmomis dienomis. Pradžioje buvo tariamasi slapta, o po įvykusio Vokietijoje perversmo jau pradėjo veikti viešai. Vienbalsiai prieita nuomonė, kad Mažosios Lietuvos gyventojams lietuviams reikia greitai organizuotis ir pasauliui pareikšti norą atsiskirti nuo Vokietijos ir susijungti su Lietuva. Bet viešai visiškai to neherėjo girdėti, kad Prūsų lietuviai atsiskirtų nuo Vokiečių.

Visos jų partijos pradėjo traukiamai, kad toks įvykis būtų lygus valstybės išdavimui. Bet m. skersmens. Antenos vos ne įstaisi nuklos apskritą 1+ km skersmens plotą. „Kiklopo“ teleskopas bus fantastiškai jautrus — jis galės sugauti dirbtinius radijo signalus iš visos mūsų Galaktikos ir iš gretimų galaktikų. Teleskopas priims gamtinių šaltinių — radiogalaktykų ir kvazarų spinduliavimą iš paties Visatos kosmologinio horizonto. Civilizacijų paieškos gali trukti metus, dešimt, o gal ir simtus metų. Tačiau ryšys net su viena vienintele svetima civilizacija pateisintų didžiules išlaidas.

O tuo tarpu tarpžvaigždinė erdvė link kamuolinių žvaigždžių spiečiaus M13 jau treti metai skrieja pirmoji radijo žinia iš žemės, perduota 1971 m. lapkričio 15 d. 300 m skersmens Aresibo (Puerto Rikas) radioteleskopu. Jeigu mes pasiekėme tarpžvaigždinio ryšio lygį, daugybė civilizacijų tai turėjo padaryti jau seniai. Greičiausiai, kad tarpžvaigždiniai pokalbiai mūsų Galaktikoje vyksta jau 1-5 milijardai metų. Astronomai kupini ryžto įsijungti į juos.

lietuviai nenusileido ir pradėjo organizuoti veiklą. 1918 m. lapkričio mėn. pradžioje jau išleido lietuvių ir vokiečių kalbomis pirmąjį atsisaukimą. Jame buvo raginami gyventojai pasinaudoti JAV prezidento W. Wilsono paskelbtą tautų apsisprendimo teise ir jungtis prie atsikuriančios laisvos Lietuvos. To atsisaukimo išleido ir išplatino apie 100.000 egz. Štai keletas to atsisaukimo ištraukų: „... Ponas Dievas nor mus visus lietuvius, kaip gimines draugas, suvienyti į laisvą ir savotišką Lietuvą, kuri daugiau nebus sudrasyta, bet stipri ir galinga karalystė, kurioje mūsų brangioji kalba ponavos.“

Dabar valanda parėjo, pasauliui apskvyti, kad mes dar gyvi, kad mes su Didž. Lietuva esame vienos motinės vaikai, kad ką mūsų priešiniai per šimtmečius išardė, dabar laikas vėl suvienyti. Viena giminė, viena kalba, viena žemė, viena valdžia!

Mes Vokietijai dėkavonės neesame kalti. Lietuviškojo kraujo yra dėl Prūsijos bei Vokietijos tų neteisingų karų srovės palietos. Narsingi yra lietuviški vyrai už Prūsijos karalių kovoję. O kaip mums už tai tapę dėkavota. Tučmi, kad mus tautiškai vis daugiau naikino ir mūsų kalmą žudė, mūs už nieką laikė mūsų lietuviškos žemės vardo nei minėti neminėjo.

Lietuva ant visados, tarp palaimos, tarp bėdos. Ten pagal tikėjimą galėsime kiekvienas savo tikybą pildyti laisvai ir mūsų vaikai nebus sunkinami svetima snekta. Taip pakelkime balsą kaip žaibą griausminį. La gyvoja mūsų brangi tėviškė, didžioji, laisvoji, gražioji

Lietuva !!!

Tų metų lapkričio 15 d. Tilžėje įvyko patikimų žmonių susirinkimas. Ten buvo išrinkta Prūsų Lietuvių Tautinė Taryba. Jos pirmininku paskirtas dr. Gaigalaitis, o prezidentu dirbo E. Simonaitis, V. Gailius ir J. Vanagaitis. Ši taryba paruošė ir 1918 m. lapkričio 30 d. išleido savo nutarimą, kuris yra vadinamas Mažosios Lietuvos Aktu. Šiuo aktu Prūsų lietuviai visam pasauliui oficialiai pareiškė, kad jie reikalauja M. Lietuvą prijungti prie Didžiosios Lietuvos. O tas pareiškimas skambėjo taip:

„Atsižvelgiant į tai, kad viskas, kas yra, turi teisę gyventi, ir į tai, kad mes lietuviai, čionai Prūsų Lietuvių gyvenantieji, sudarome šito krašto gyventojų daugumą, reikalaujame mes, remdamiesi Vilsono tautų paties apsisprendimo teise, priglaidinti Maž. Lietuvos prie Didž. Lietuvos. Visi savo parasių šitą pareiškimą priimančieji pasizada visą savo jėgą už įvykdymą minėtojo siektio pasvesti. Tilžėje, lapkr. mėn. 30 d. 1918 m.“ Prūsų Lietuvos Tautinė Taryba.

Pareiškimą pasirašė: Jonas Vanagaitis, Viktoras Gailius, Martynas Jankus, Mikėlis Deivikas, Mikas Banaitis, A. Smalakys, Kristupas Paura, Mikėlis Lymanas, D. Kalniskis, Fr. Zuzaitis, Kristupas Kiupelis, J. gomastas, Jurgis Arnašius, Jurgis Lebartas, L. Deivikas, Jonas Užpurvis, Jurgis Grėnava, Mikėlis Mačiulis, E. Bendikas, M. Reidys, V. Didžys, J. Juška, M. Kleckus ir Jurgis Margys.

Dar buvo išleista keletas įvairių atsisaukimų ir siūdo visas kraštas. Susirinkimuose žmonės priėmė rezoliucijas ir kėlė protestus prieš vokiečių pastangas „sukludyti“ M. Lietuvai lietuvių apsisprendimą. O Taryba stengėsi savo pūlarą ir gyventojų valią praleisti atstovams. Pirmiausia vyko paskelbti danų spaudoje. E. Simonaitis vadovaujama delegacija buvo pasiryžusi nuvykti į Paryžių vykstančia taikos konferencija ir ten ginti M. Lietuvos reikalus. Bet deja, tai nebuvo leista ten pasireikšti. Tuomet Vokietija, nors buvo karo ir pralaimėjusi, dėl prieš lietuvių veiksmus sugebėjo sukurti didelį pasipriešinimą. Juk tai buvo didžiausias nušalkinimas, kad lietuviai nori nuo Vokietijos atsiskirti. Prasidėjo kratos, areštai, suėmimai ir tami pritaikė, didžioji, laisvoji, gražioji (Nukelta į 6 psl.)

Cold war.

It was bad enough we had to fight the British for our freedom. But on top of that, we had to fight the weather, too.

Because winter at Valley Forge meant snow, ice, and freezing temperatures. All serious enemies to a makeshift army without proper clothing, not nearly enough food, and short on ammunition.

It was an army long on courage, but short on money.

And then the money came. Some \$27,000,000 from the pockets of new Americans.

That's how people took stock

Take stock in America.

In America back then, and you know how the war turned out.

Nowadays, people are still helping America stay strong and self-sufficient. And they're helping themselves to safe, dependable savings. By taking stock in America with the Payroll Savings Plan.

Buy United States Savings Bonds. They won't leave you out in the cold.

New U.S. Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years. All the time, you'll have your money back. Bonds can be redeemed at any time. Interest is paid on a regular basis. Bonds are available in many denominations. Buy them today.

Trinituotojas

For your headache get extra strength and safety, too.

Anacin® has extra strength. More strength than any regular headache tablet. And Anacin combines that strength with safety. Like all leading headache tablets, Anacin starts with a pain reliever recognized safe by a panel of experts, used as directed. But Anacin gives you more pain relief than any regular strength headache tablet. Gives you safety you expect with extra strength you want. Read and follow label directions. Extra strength with safety. That's common sense. That's Anacin.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmoko daugiau kaip ASTUNIS MILJONUS dolektu nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudžia — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikų apdraudžia pigia terminuota apdraudžia: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — knopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA knopų veikėjus. Jie jums mielai pagelbės ir SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 563-2210

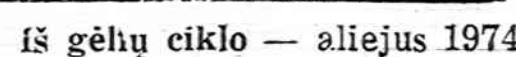
1947 — 1973.

pavardzių. Taip padaryta, kiek
tai buvo įmanoma: kad gyvieji
turėtų vienį ilgų, kiti gal trumpesnių
menų savo pasiaukojimo
lietuviško darbo kronikini
dokumenta. Didelio judėjimo
būta, nemažai ir esama, ir
tegu iš tiesų vis tie kruvon
rinkiniai duomenys palieka li
dyti, kad 1947 — 1973 metų
laikotarpį Britanijoje pusėtinai
didelio būrio lietuvių gyventa
ir ne tik duona per tą laiką sa
užgyventa, bet taip pat rinklasi
tarsai, kalbėta ir kalbėtasi, vai
dinta, dainuota, šokla ir spof

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60603

Toronto miesto valdyba tam suvažiavimui buvo surengusi vaikes. Tu vasių metu aš susitikau su VLIKo vald. pirm. Dr. K. Valiūnu. Jis manęs paklauso: — Kaip einasi? — Jam paaiškinau, kad turime sunkumų su registracija ir mūsų kaip LB atstovų neregistruoja — Ka jūs norėtumėt, kad aš padaryčiau. Jei Jūs norite, šianakt aš jus suvesiu su LB vadais išsiaiškinti. — Jam pasakiau, kad pasitarimams nesu įgaliotas ir pats vienas nieko — negaliu pasakyti. Čia yra ir mūsų valdybos pirm. Dr. Vyt. Dargis. Vestis pasitarimams turėtų būti sudarytos iš abiejų pusių neutralios kelių asmenų komisijos, kurioje aš nenorėčiau dalyvauti, kad nesakyty, kad aš vienas visą tvarkau. — Gerai, šame suvažiavime, savo sveikinimo kalboje aš šį reikalą iškelsiu ir ateityje pabandysiu jos abi puses suvesti pasitarimams. Pasakė Dr. Valiūnas. — Kiek vėliau, žiūriu Dr. Valiūnas jau kalbasi su Dr. Dargiu.

Buy a car no larger or more powerful than you need.

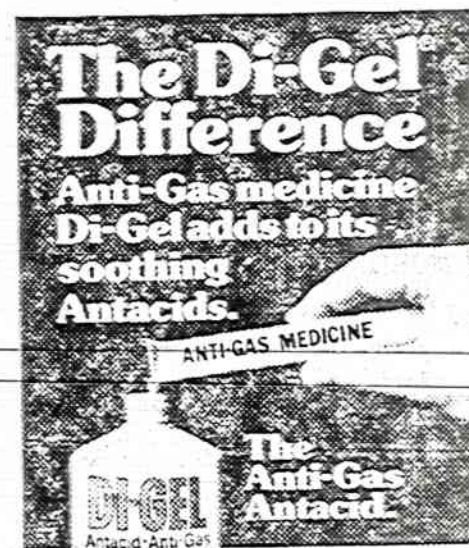
Pirm. A. Juškevičiaus pranešimą dar papildė Toronto delegacijos dalyvavęs Ignas Serapinas. Jis pabrėžė, kad Toronto suvažiavimo pirmajame posėdyje ir Nainys ir Kamantas, visiems suvažiavimo dalyviams iškilmingai pareiškė, kad šitas suvažiavimas, jo eiga bus vykdoma pilnai demokratiniais principais. Ir vos tik Kamantui perėmus pirmininkavimą, savo

NAUJIMENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

jomē, kas laukia mūsu, kuris
 reprezentuotājam nesalīdzinā-
 mām principu, patriotiski kovos no-
 sistatymā pries tēvynē okupācijā.
 Ir gērai žinojoms, specifinā-
 pakartoju, kokia lietuvju tēv-
 ties grupā īsēs pirmojo pries
 mūsu darbā, mūsu tīkslū vykdy-
 mā. Aš nenoriu kritikuoti fran-
 tīninkū gairi, jų ideologijos.
 Jie yra lietuvju laisvės kovos
 duobkasiai. Nesuklysiu pasakę,
 kad toji grupā yra mūsų sena-
 pažįstama, barzdukinių fran-
 tīninkū, ne gerųjų frontininkū
 kaip Dr. Maceina ar Dr. Bobelis.
 Brz. frontininkū sąjėklē klasa

(Bus daugiau)

kuri īsauso be igrisušij ova prasa
našu pranešing daugiau ir da
giu sniegt, kuris tiek atitvė
gates nuo šalių, kad no
rint per tį ksergal gatvę, ten
ka eiti v'su blokų, kol rasi pra
kastą sieną praėjimą per tį
"kinų sieną", per kurį mažes
nio ūgio žmogus abežmužiam
trafiko gatvėje, o kadangi šal
gatvėj palikti žmonij ir šun
valiai, dėlto žmonės didžiai
dalini eina pačiu gatvės vidu
riu, lenktiniuodami su čerepak
greičiu važiuojančiais automo
bilais.

Tel. 476-2206

Equal Housing Lender

ESLIC

Equal Housing Lender

Equal Housing Lender

Taupykite dabar

8%

5 1/4%

Tel. 421-8070

Ištaigos pietuose Nemunas automobiliams pastatyti.

NAUJENOS, CHICAGO 8. Ill. Tuesday, January 23, 1979

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiliepi, skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
5025 CENTRAL AVE.,
St. Petersburg, FL 33715
Tel. 813-384-3020

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Val. antradienį, 1-4 popiet.
Šeštadienį, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rezidencijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sendra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisas 2652 WEST 5TH STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL. pirm., antradienį, trečiadienį
penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadienį
naktį 2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

VALANDOS: pirm., antradienį, trečiadienį
penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadienį
naktį 2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŽEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 3:00—3:30 val. popiet.
Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30
val. ryto.
Vedėja Aldona Daukus
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ

Programos vedėja
Pirmadieniais ir antradieniais 9:00—9:30 val. vak.
Penktadieniais 9:30—10 val. vak.
Šeštadieniais 7-8 val. vak.
Visos laidos iš WOPA stoties,
banga 1490 AM.
St. Petersburg, Fla. 5:30 val. p.p.
iš WTIS stoties 1110—AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

— Jei žinote asmenis, kurie
galėtų užsiskirti Naujienas, pra-
šome atsiųsti jų adresus. Mes
jiems siųsime Naujienas dvi sa-
vaneis nemokamai.

MIRĖ STATYS ŠURKUS

GERIAUSIAS NAUJIENŲ DRAUGAS ŠIAUR. KALIFORNIJOJ

SAN JOSE, Cal. — Šio sa-
sio 4-tą dieną staiga nuo šir-
dies smūgio mirė 78 metų am-
žiaus sulaukęs pensininkas,
geras lietuvis ir verlingas Nau-
jienų bendradarbis korespon-
dentas šiaurinėje Kalifornijoje.
pnsijon atleistas Stasys Šurkus.
Mirtis buvo staigi, kokios visi
— laikui atėjus — nori, turint
galvoje ligoninių kainas, šim-
tais dolerių per dieną. Greit-
miręs beht savo paliekamos
šeimos į bankrotą neįvaro.

Mielasis Stasys buvo labai
pamėgęs malonų ir švarų San
Jose orą ir gamtą ir mėgdavo
ekskursijas bei kasdien pasi-
vaikščioti. Taip buvo ir sausio
4 dieną. Sugrįžęs iš eilinio pa-
sivaikščiojimo prie pat savo
namo sugriuvo nebepakelia-
mai. Vėlionio pelenai bus at-
vežti Čikagon ir palaidoti Lie-
tuvų Tautinėse kapinėse.

Šurkus Stasys gimė Kairiš-
kių kaime, Tryškių valsčiuje,
šiaulių apskrityje, birželio 7 d.,
1900 metais. Jo tėvai buvo ne-
turtingi ūkininkai, o jo tėvas,
netrukus po Stasio gimimo, iš-
važiavo į Ameriką. Po kelių
metų atsivėžė ir žmoną su sū-
numi į Baltimorę, Md., kur
Stasio tėvas dirbo Singer fab-
rike. Stasys su motina grįžo į
Lietuvą prieš pirmąjį pas. ka-
rą, o jo tėvas buvo karo sulai-
kytas pasilikti Amerikoje iki
1918 metų.

Kaimiečiams iš tokių netur-
tingų sąlygų normaliai būnų ne-
įmanoma siųsti vaikus į gim-
naziją, bet dėka Amerikos do-
lelių, Stasys galėjo lankyti
šiaulių gimnaziją.

Po pirmojo pas. karo, Lietu-
vos atsikūrimo laikais jaunų
prasimokusių lietuvių buvo
maža, o jie buvo labai reikalin-
gi. Gana netrukus Stasys — pra-
dėjo dirbti šiaulių apskrities
valdyboje, kurioje, laikui bė-
gant, pasidarė sekretorius.

Apskrities viršininkai buvo

dažnokai keičiami. Tuo būdu,
apskrities sekretorius (kurio
Stasys išbuvo iki rusų okupa-
cijos) buvo vyriausias pasto-
vus šiaulių apskrities admini-
stratorius.

Vokiečių okupacijos metu
Stasys bedirbdamas odų fabri-
ke, labai pergėvendavo žydų
bendradarbių kancias. Neboda
mas didelės rizikos, vis nešda-
vo maisto, kiek išgalėjo, palen-
ginti nors truputį jų gyve-
nimą.

Artėjanti antra rusų bolše-
vikų okupacija nubloškė visą
jo šeimą į Vokietiją, o 1949
metais di. o įvairiuose fabri-
kuose iki 1965 metų, kada pa-
sitraukė į pensiją ir atvažiavo
į San Jose, Calif.

Savo vienintelę dukrą Da-
nutę išleido į auktuosius me-
dicinos mokslus daktaro laip-
siu, kuri tuojau pradėjo dirbti
San Francisco Universitete
savo pofesijoje. San Jose yra
tik 50 mylių nuo San Francis-
co ir tėvelis savo dukrelės na-
muose buvo dažnas svečias ir
namiškis.

Naujienos jam buvo didelis
džiaugsmas. Įrašyti pradėjo,
parašydamas "Pensininkas
Vakarų" — apie įvairias ke-
liones po Kaliforniją ir Neva-
dą. Naujienas skaitė labai at-
džiai — nuo A iki Z — ir darė
įvairias iškarpas, vis papasa-
kodamas dukrai savo kome-
ntarus. Lietuvos bultis buvo jo
didžiausias rūpestis ir užsiė-
mimas; sekė įvairia lietuviška
periodinę spaudą ir knygas.

Prieš porą metų labai susir-
bavo akys, bet jis ir toliau
skaitė ištikimai su padidina-
mu stiklų akiniais, nors ir su
dideliu vargu ir labai paleng-
va. Iki pat mirties dalyvavo
bendradarbiavo vietiniame Se-
nior Citizens Community Cen-
tre.

Jo mirtis paliko liūdesy žmo-
ną Emiliją, dukterį Danutę

A Great Grilled Sandwich

Sandwiches are an American tradition once reserved for
lunchtime, but now an important part of on-the-go break-
fasts or suppers. Golden Grills are super sandwiches that fill
the bill for anytime eating. They're quick to fix, savory and
substantial. Hard-cooked eggs, ham and Swiss cheese are the
base of the filling. Pickle relish, a dab of mayo and a little
onion add the zip. And you can keep the filling on hand in the
fridge for spur of the moment spreading on rye bread
and grilling.

Why not hard cook a dozen eggs right now, so you can
stir up Golden Grills, and still have some on hand for snacking
or devilling.

Golden Grills 6 sandwiches

6 hard-cooked eggs*, chopped	1/4 cup shredded Swiss cheese
1/2 cup chopped cooked ham	2 tablespoons sweet pickle relish
1/3 cup finely chopped onion OR 1 1/2 tablespoons instant minced onion	2 tablespoons mayonnaise or salad dressing
	1/2 teaspoon salt
	12 slices rye bread, butter

Thoroughly combine all ingredients except bread and butter.
Butter 1 side of each bread slice. Place 6 slices on griddle,
baking sheet or in skillet buttered side down; spread each with
approx. 1/2 cup filling. Top with remaining bread slices buttered
side up. Grill on griddle or in skillet until toasted on both sides
OR bake in preheated 400°F. oven about 5 to 8 minutes or
until golden brown. Turn; bake an additional 5 to 8 minutes

*Hard-Cooked Eggs

Cover EGGS in pan with enough WATER to come at least 1
inch above eggs. Cover, bring rapidly just to boiling. Turn off
heat; if necessary remove pan from heated unit to prevent
further boiling. Let stand covered in hot water 15 minutes for
large eggs — adjust time up or down by about approx. 3
minutes for each size larger or smaller. Cool eggs immediately
and thoroughly in cold water — shells are easier to remove and
it is less likely you will have a dark surface on yolk. To
remove shell; Crackle it by tapping gently all over. Roll egg
between hands to loosen shell; then peel, starting at large end.
Hold egg under running cold water or dip in bowl of water to
help ease off shell.

Restauruoti Perkūno namai Kaune dabar

Nitecki ir anūką Markų Nitec-
kusiai šeimai reiškia gilią
ki. užuojautą ir drauge liūdi.

Naujienos Danutėi ir jos li.

J. Pr.

DR. D. BUKANTAS

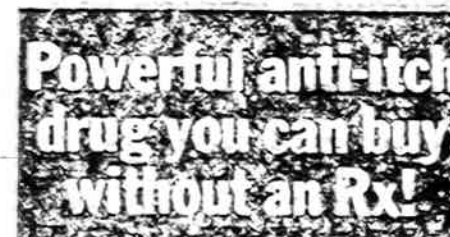
(60 M. MIRTIES SUKAKTIS).

Būs' masis Zarasų krašto švie-
tėjas D. Bukantas gimė 1873 m.
rugpjūčio 11 d. Kėgnuose, Viek-
šnių vs. Mėkėsi šiaulių gimna-
zijoje. 1893 m. Petrapilio univer-
sitetė pradėjo studijuoti gam-
tos mokslus. Vėliau pasirinko
mediciną. Studijas baigė 1900
m. Charkove. Pasirinko gydy-
tojo antropologo specialybę.
(Antropologija yra mokslas a-
pie žmogaus biologinę prigin-
tį). Dirbo Dusetose ir Ilukste-
je. Tai buvo pirmosios vietovės,
kuriose pradėjo reikštis kaip
lietuvių tautinės minties žadin-
tojas, lietuviškų vakarėlių orga-
nizatorius ir p.

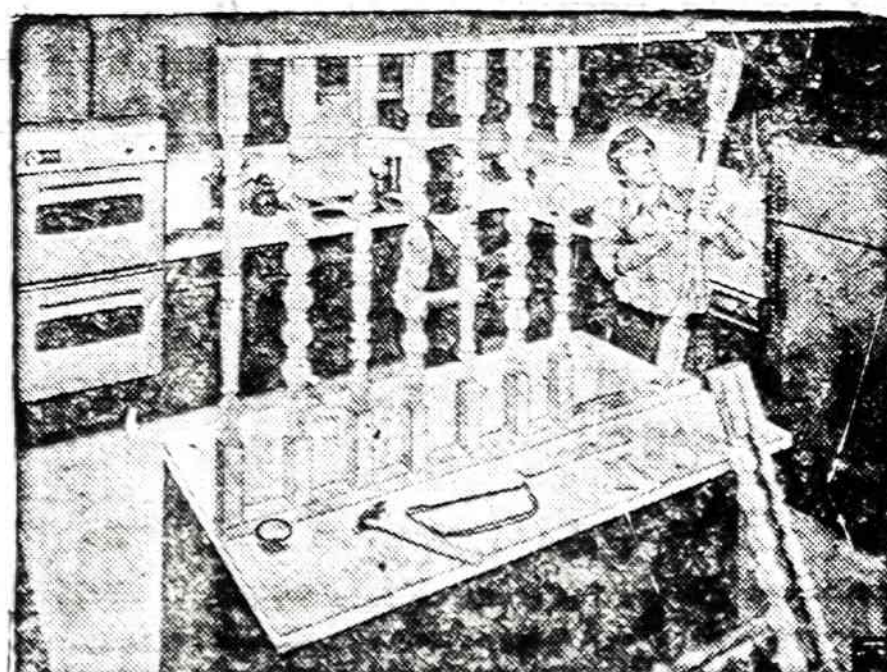
1904 m. kilus rusų — japonų
karui buvo mobilizuotas ir tar-
navo Amūro apygardoje. 1906
m. paleistas ir atsargą, apsigy-
veno Zarasuose. Čia jis buvo la-
centrinė ašis, apie kurią sukosi
visa lietuviška veikla. Isteigė
Zarasų progimnaziją, kuri vė-
liau buvo paversta gimnazija.
Suorganizavo Zarasų savivaldy-
bę, kooperatyvą ir įvairių orga-
nizacijų skyrius. Jo pastango-
mis Zarasų bažnyčioje buvo į-
vesta lietuvių kalba. Buvo "Vil-
niaus Zinių", "Vilties" ir kitų
laikraščių bendradarbis. Žurna-
le "Lietuvių Tauta" 1910 m. iš-
spausdino įdomų straipsnį "Jis
Ežerėnų apylinkės lietuvių an-
tropologijos", pateikdamas 1.
000 žmonių matavimus. Anuo-
metinė carinės Rusijos vyriaus-
sybė buvo daktarą apdovanoju-
si 4 ordiniais. Vienus gavo už

V. Vytienietis.

— Kalifornijos gyventojų dau-
guma pasisakė prieš mokesčių
kėlimą, bet gubernatorius
Brown rado priemones valsti-
jai reikalingus pinigų sudaryti
be paskolos. Jis naudoja buv-
sius valstybės fondus.

Stop itching fast of external
vaginal, rectal, and other skin
conditions. Doctors find even
severe itching can be treated
with a special drug. You can
now get this anti-itch drug
ingredient with no prescription
in BiCOZENE*. Use only as
directed. The medically proven
creme for itching.

In today's "do-it-yourself" world, the amateur decorator or
the professional too, for that matter, is turning increasingly to
"turnings"—or architectural spindles as they're known in the
trade—to provide innovative and imaginative touches in the
home.

Architectural spindles—yes,
they're the same products
which used to be known as
balustrades in staircases—now
are available in a variety of
styles and sizes. But the sky's
the limit when it comes to
the decorative uses to which
they're now being put.

Architects, interior designers
and "do-it-yourselfers" find
the spindles a versatile, stylish
and inexpensive way to add
character to a home or office,
indoors or out.

Spindles are being used as
candle holders or lamp bases,
as room dividers, screens and
valances, or as legs for coffee
tables, suitable for bookcases

Sawn in half, they are being
mounted on walls and doors
as decorative elements, used
as plant holders or as grille
elements.

E. A. Nord Co., Everett,
Wash., the world's largest
manufacturer of architectural
spindles, produces these de-
corator items in nine different
styles, three different thick-
nesses and in heights from 7 1/2
inches to eight feet.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKSCIONIUI

"Viską darykite su meile". — 1 Kor. 16:14.

Dievas yra pats užuojautos ir meilės šaltinis. Šventajame Rašte pasa-
kyta: "Dievas yra meilė". Todėl visi Dievo vaikai turi būti jam panašūs
ir mylėti vieni kitus. Apaštalas Povilas sako: "Kas pasilieka meilėje, pa-
silieka Dievui ir Dievas jam". Kai tikrųjų Kristaus pasekėjų tikėjimas su-
stiprėja, tada ir jų meilė padaugėja. Jų sprendimas irgi pasidaro teisinges-
nis, nes Dievas duoda jiems sveiko proto ir meilės dvasios. Apaštalas Jo-
nas sako: "Dievo meilė pasirodo mums tuo, kad Dievas atsiuntė į pasaulį
savo viengimį Sūnų, kad mes gyventumėm per jį. Jei tad Dievas mus taip
mylėjo, tai ir mes turime mylėti vieni kitus". (1 Jono 4:9, 10) Todėl mums
duotasis patarimas yra nemylėti vien tik žodžiais, bet gerai ir pagalbingais
darbais.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios

Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

A B I A I:

hicago:

stetvų

laidotuvių

restorių

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIMA
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTI-
DALYSE

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

445 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1000

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3578

GEORGE F. RUDMINAS

5615 So. LITUANICA AVE. Tel: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LAUK IR SŪNUS

(LACKAWICK)

2424 WEST 69th STREET

Arpaudis 1-121.

2314 WEST 23rd PLACE

Vištinia 7-667

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, IL. 974-4411

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Phone: YArds 7-1911

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

• Būvės yra laikomos vėsi-je vietoje, bet ne šaldytuve arba per daug vėsiąje vietoje, nes, persaltai laikant, jose esantis krakmolas pavirsta į cukrų. Apšalusias bulves reikia laikyti 2 savaites vėsiąje vietoje, o nušalusius palaikyti šaltame vandenyje. Apšalusios bulvės geriausiai tinka kugeliui.

• American Council of Life Insurance praeitais metais nustatė, kad Amerikos jaunimas grįžta prie tradicinių gyvenimo idealų. Iš tyrinėjimo duomenų Dr. Robert J. O'Connor padarė tokias išvadas:

— 60% jaunimo pasisakė už tradicinių amerikiečių stilių. Prieš porą metų buvo tik 57%.

— 81% jaunimo palaikė tradiciją moterystės arba šeimos, nei 1976 m. tokių buvo 76%. Už moterystės atmetimą tada metais balsavo 4%, gi praeitais metais tokių buvo tik 2%.

— 49% tiki, kad sunkus darbas apsimoka ir atneša gerus rezultatus asmeniškame gyvenime. Prieš porą metų tokių buvo tik 41%.

— 35% pasisakė, kad religija yra labai svarbus veiksnys žmogaus gyvenime, gi 43% religija 920. Vidutinišku standartu au-

laidė svarbiu dalyku. Taigi 78% pasisakė už religiją.

Nei 70% pasisakė už aukštą mokslo lygį.

Nuo savęs norėčiau pridėti, kad prie amerikiečių tradicijų bei naktinių gyvenimo laikų išlaikymo daug prisidėjo Amerikos jaunimo ir studentų bei jų rėmėjų prieškomunistinė organizacija Young Americans for Freedom, tačiau mūsų jaunimas, tąsomas vyresniųjų bendradarbiauti ir statyti tiltus, neatkreipė į šią organizaciją didesnio dėmesio.

• Žmonės mėgsta ir noriai perka natūralius produktus, išaugintus natūraliomis trąšomis. Etiketėse rašoma "generic" arba "natural" ir kitokiais vardais, žymintais ne sintetinių produktų kilmę. Net pelyčių ir žiurkių nuodijimo preparatų D-Con etiketėje rašoma "vienintelis mišinys natūralių produktų".

• Agrikultūros departamentas apkrūpina, kad gerai išauginti ūkininkai nuo gimimo didesni. Mergaičių išauginimas iki 18 metų kainuoja 89,038 dolerių. Mergaičių išauginimas kainuoja truputį mažiau - \$87,360. Vidutinišku standartu au-

JUSTINAS MACKEVČIUS, JR., Standard Federal Savings & Loan Ass'n. prezidentas ir Direktorių tarybos pirmininkas, pranešė, kad 1978 m. pabaigoje bendrovės turtas pasiekė rekordinę \$465,131,549.41 sumą. Praeitais metais taupymo sąskaitos padidėjo 373,538,962.62 doleriais, iš jų 200 milijonų dolerių taupymui ant knygelių. Bendrovės rezervai pasiekė \$28,454,159.38 sumą ir pereinamais metais taupytojams išmokėjo \$22,642,375. Bendrovė turi 9 skyrius Čikagos mieste ir priemiesčiuose.

ginant išlaidos sumažėja apie \$30,000. Tai yra 1977 metų statistika.

• Lauktina, kad komerciniai skelbimai per TV bus trumpesni. Yra išrastas kompiuteriu kontroliuojamas įtaisas be blogų efektų galintis sutrumpinti 38 sekundžių skelbimus ir 30 sekundžių, o 30 sekundžių per 21 sekundę.

M. Miškinytė

TRUMPAI

— V. Perminas iš Detroito, patriotinės spaudos bendradarbis, gerai žinodamas mūsų laikraščius, ypatingai dienraščius nedateklus, prašė praeitais metais, atsuntę \$10 auką. Tos apylinkės tautietis užsisakė Naujienas vieneriems metams ir atsuntė \$3 už kalendorių, bet pavadė prašė neskelbti. Dekui už aukas ir už dėmesį Naujienoms bei jų platinimo vajui.

— A. J. Alekna iš North Miami Beach, Fla., be raginimo prašė praeitais metais atsuntę penkinį kalendorių. Po 2 dolerių atsuntė Frank Kalvaitis iš Lowell, Ind., ir Juozas Arcišauskas iš Chicago Heights, Ill. Dekui.

— Harry Ilgaudas, Hartford, Conn., kiekvienais metais stambiai auką paremia Naujienų lei-

dima. Dekui už laisvą ir dvidešimt dolerių auką.

— Jonas Kutra, teisininkas ir Real Estate brokeris, Santa Monica, Cal., iš anksto prašė praeitais metais atsuntę \$5 auką kalendoriaus progą. Po \$2 atsuntė Kazys Bielevičius ir Pranas Beinoras. Dekui.

— Ema Pušneraitienė iš Marquette Parko atskirai laišku atsuntė \$5 auką kalendoriaus progą. Po \$2 atsuntė Kazys Bielevičius ir Pranas Beinoras. Dekui.

— Dekui Jonui Žemaitaičiui iš Brighton Parko už ankstybą praeitais metais atsuntę \$7 auką. Taip pat dekui už atlygintą \$3 už kalendorių. Taip pat dekui už atlygintą \$3 už kalendorių. Taip pat dekui už atlygintą \$3 už kalendorių.

— Marija Staigytė iš Bridgeport apylinkės įteikė įvykti ir velesnis Klaipėdos krašto prisijungimas prie nepriklausomos Lietuvos.

— Los Angeles Lietuvių Rašytojų klubas išrinko naują valdybą. Jon J. J. Mitkus (pirmin.), D. Kaškelienė, O. Ma-

Naujienoms reikalingas

LINOTIPININKAS

Vyrą ar moterį pamokysime šio amato. Darbo valandomis informacijų prašome kreiptis telefonu:

HA 1-6100.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE
2448 West 82th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2737
Didelės pasirinkimo asmeninės ir verslo įvairių prekių.
MAISTAS IŠ VEUROPOS SANDĖLIU.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
1241 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
V. VALANTINAI

čienėnė H. Bajelis, P. Gustas ir J. Gudimantas.

St. Peterburgo Lietuvių klubas pakvietė koncertui sol. Gintą Čapkauskienę iš Montrealo. Ji dainuos kartu su muz. P. Armono vadovaujamu choru. Koncertas bus vasario 7 d. Tarp kitų dainų solistė ir choras dainuos kompoz. Br. Budrio kantalą "Mano protėvių žemė".

— Lydija ir Juozas Valevičiai, ankščiau gyvenę Hamiltone, atidare senųjų menininkų meistrių meno galeriją Toronte.

Toronto Lietuvių Namų Jaunimo Būrelis plečia kultūrinę ir socialinę veiklą. Vasario 9 d. rody filmą "Laurel and Hardy", taip pat ruošia ekskursijas ir iškylas, įvairius pobūvius ir šokių.

— Žurn. Algirdas Gustaitis, Los Angeles, Cal., yra iškęs daug svarbių dalykų, kurių dar jis jau yra realizuoti. Dabar jis kelia reikalą įamžinti transatlantinius lakūnus Darių ir Girėną Smithsonian instituto Aviacijos muziejuje.

— Chicago Vyčių Choro šou, kurie turėjo įvykti sausio 27 d., dėl didelio sniego yra nukelti į balandžio 28. Viskas palieka tas pat, tik data pakeista. (Pr.)

— Horoscopes or Astrological Tarot Card Readings. Saturday 11 to 5 no appointment necessary. ELINOR JAKSTO, 17 N. STATE ST., Rm. 1717. Mes kalbame lietuviškai. 782-3777 or 925-8392. Professional Member American Federation of Astrologers. (Pr.)

MAZOSIOS LIETUVOS AKTAS

(Atkelta iš 2 psl.)

rė visos vokiečių partijos. Pagaliau po ilgų reikalavimų 1920 m. buvo nuo Vokietijos atskirtas tik tai mažas Klaipėdos kraštas. Tai buvo skaudus apvylimas visų lietuvių patriotų, kurie kovojo dėl visos etnografinės M. Lietuvos išlaisvinimo.

Bendrai paėmus, tai buvo dvasios lietuvių žygis. Reikia atminti, kad jis buvo įkvėptas vien tik tyros lietuviškos tautinės sąmonės ir nepalaužiamo pasitikėjimo laimėti laisvę. Jis pareikalavo iš veikėjų daug drąsos, pasišventimo ir ryžto. Taip pat tenka pripažinti, kad Klaipėdos krašto atskyrimas jau irgi buvo didelis M. Lietuvos lietuvių laimėjimas. Be to sujudimo, kuris buvo pradėtas prieš 60 metų, nebūtų galėjęs įvykti ir velesnis Klaipėdos krašto prisijungimas prie nepriklausomos Lietuvos.

Šiandieną M. Lietuvės išlaisvinimo kova dar nėra pasibaigusi. Ji yra dalis žūbtutinės kovos dėl visos Lietuvos išlaisvinimo. Nes karo eigose Stalinas sukičybėmis užėmė ne tik Lietuvą, bet dar pasiglemžė Rytprūsius ir didelę dalį Vokietijos. Į Rytprūsius privežė gausias skudurių rusų, kurie derlinguosius laukus pavertė dirvonais. O kas dar buvo užsilikę lietuviško, jau seniai yra rusiškųjų okupantų sunaikinta. Okupantai veikia gudriai, brutaliai ir klastingai, stengdamiesi tautos gyvybę užslėpti policinėmis priemonėmis.

Dabar Rytprūsį išlaisvinimas yra bendras kiekvieno lietuvių rūpestis. O visų lietuviškų žemių surinkimas vienos tautos demokratinės laisvos Lietuvos ribose, yra pagrindinis politinės veiklos uždavinys. Tai įtempime savo jėgas ir budrumą, kad nei viena lietuviškos žemės pėda laisvės rytui aštant neliktų už Lietuvos ribų.

Mūsų pusėje yra teisė ir teisingumas, paskelbtas žmogaus teisių ir apsisprendimo chartose. Pasitaiko, kad kartais teisė ir teisingumas būna paaukoti

REAL ESTATE

Namai, žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
3 ZEMAIS NUOSIMONIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7741

Registruokite savo namus, biznis, sklypus pardavimui jau 26-tus metus veikiančioje įstaigoje, o kirkdami pasiteiraukite.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 426-7678

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Ivairi apdrauda — INSURANCE BUTU NUOMAVIMAS — parduoti kam nuomininkus

4243 W. 63rd St., Chicago Tel. 767-0600.

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

CHILD CARE WORKERS

Immediate openings 4 days, live-in, 3 days off. Contact: SISTER GORETTI 935-3434

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalaujame Jums gali padėti teisininko Prano Šulo paruošta, — teisėjo Alphonse Wells peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legalistikomis formomis.

Knyga su formomis gauna ma Naujienų administracijoje 1739 South Halsted St., Chicago, Ill. 60608 Kaina \$3.00 su formomis — \$3.90.

Juozo Smotelio

ATSIMINIMU SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga su krauta autoriaus troboje. Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knyga pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštu.

Knygos kaina — 5 doleriai. Autoriaus adresas: 7114 S. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629.

DENTURE WEARERS

A major advancement CUSHION GRIP DENTURE ADHESIVE one application holds comfortably up to 4 days

O GERIAUSIAI ČIA

LABAI SVARUS 2 butų namas ir garažas, elektrinės durys, atskiri garų šildymai, Brighton Parke. \$37,000.

SVARUS kaip stiklas 7 kamb. mūras, centralinis šildymas — vesinimas, liuksus naujų namų apylinkė. \$53,900.

2 AUKŠTŲ mūro namas ir 2 auto garažas. Aple. \$6,000 pajamų. Naujas stogas, garų šildymas, apsauga nuo potvynių, aliuminų langai, galite pirkti už \$41,800.

MODERNUS 15 metų mūro namas 2 butai ir profesionali liuksus ofiso patalpa. Daug priedų, Marquette Parke. aukšta kokybė, \$50,000.

GRAZUS SKLYPAS ir garažas Marquette Parke.

MODERNUS 2 aukštų mūro namas, apie \$18,000 pajamų. Geros salygos. Marquette Parke.

VALDIS REAL ESTATE

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 arba 737-8534

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto laisvą. Dirbu ir užmiegėjus, greit, garantuoti ir saugiai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DESESI
\$9-80 M. ANŽIAUS VAIKUOTOJAI
Tiktai \$39 pusmėsiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams Kreiptis
A. LAURAITIS
6445 So. ASHLAND AVE.
553-4775

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI ir BRANSONYREI
Pardavimas ir Taisydas
5646 WEST 69th STREET
Tel. 426-8811

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. MEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. SIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertiniai giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BEST THINGS IN LIFE
2411 Frank Zappella
1208 1/2 W. 75th St.
GA 4-8654
State Farm Insurance Company

ADVOKATAS
CHARLES P. KAL & Associates
2649 West 63rd Street,
Tel. 776-5162
Tredienianis iš anksto susitarus. Seštadieniais iki 12 v.
Vakaris tel. 373-5047.
Raštinė veikia jau daugiau kaip 40 metų, patarnaudama klientams.

CROSS TOWN PLUMBING & SEWERAGE
All types of plumbing repairs, drain lines power rodded, catch basins cleaned and rebuilt. Free estimate. 24 hr. service.
735-6361

RIGHT HEARTY DISEASE
GIVE HEARTY FUND